

**QUICKSCAN NATUURWETGEVING VAN
AMBESTRAAT 29 TE BEMMEL**

N.A. MEUWSEN VASTGOED B.V.

16 december 2014
078171072:A.1 - Definitief
C05053.000041.0100

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Werkwijze	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Beschrijving plangebied en ingreep	4
2.1	Gebiedsbeschrijving	4
2.1.1	Ligging	4
2.1.2	Beschrijving plangebied	4
2.2	Voorgenomen ruimtelijke ingrepen	5
3	Wet- en regelgeving	6
3.1	Flora- en faunawet	6
3.2	Natuurbeschermingswet 1998	6
3.3	Natuurnetwerk Nederland	6
4	Toetsing aan de flora en faunawet	7
4.1	Aanwezige beschermde soorten	7
4.1.1	Vaatplanten	7
4.1.2	Vogels	7
4.1.3	Zoogdieren	7
4.1.4	Amfibieën en reptielen	8
4.1.5	Vissen	8
4.1.6	Ongewervelden	8
4.2	Mogelijke effecten op beschermde soorten	8
4.3	Voorkomen en beperken van schade	9
4.4	Mogelijkheden voor vrijstellen en ontheffing	10
5	Conclusie en aanbevelingen	11
6	Literatuur	12
Bijlage 1	Impressie plangebied	13
Bijlage 2	Wettelijk kader Flora- en faunawet	16
Bijlage 3	Plankaart	20
	Colofon	22

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

N.A. Meuwssen vastgoed B.V. is bezig met het ontwikkelen van een woningbouwlocatie in de gemeente Lingewaard. Het gaat om het huidige bedrijfspand aan de Van Ambestraat 29 te Bommel en een klein deel aangrenzend perceel met gemeentelijkgroen van de gemeente Lingewaard. Voor de voorgenomen bouw van de nieuwe woonwijk is het van belang om mogelijke knelpunten in het kader van Natuurwetgeving- en beleid in kaart te brengen.

Hiervoor toetst ARCADIS onder andere de geplande ruimtelijke ingrepen ten behoeve van de realisatie van het project aan de vigerende natuurwetgeving. Voor dit project is onderzocht of het plan uitvoerbaar is in het kader van de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) en Natuurbeschermingswet 1998. Deze Quickscan heeft als doel te beschrijven of overtreding van de deze wetgeving aan de orde zou kunnen zijn en of dit de uitvoerbaarheid van het plan beïnvloedt. Aanvullend op de resultaten van de Quickscan wordt advies gegeven met betrekking tot de eventueel benodigde vervolgstappen, mitigerende maatregelen, onderzoeken en ontheffingsaanvragen.

1.2 DOEL

Het doel van deze rapportage is het bepalen van de effecten van de geplande werkzaamheden op de beschermde flora en fauna. Zo kunnen maatregelen worden genomen om het overtreden van natuurwetgeving te voorkomen.

1.3 WERKWIJZE

De Quickscan is uitgevoerd door middel van een veldbezoek (13 november 2014) uitgevoerd door de heer B. van den Dries en een literatuurstudie. Bij het veldbezoek is een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd op grond van fysieke-, landschappelijke-, en vegetatiekenmerken van het terrein.

Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Zoogdieratlas.nl
- Synbiosys alterra (gebiedendatabase)
- Digitale Zoogdieratlas (geraadpleegd in november 2014)
- RAVON, www.ravon.nl. Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen (geraadpleegd in november 2014)
- Waarneming.nl (geraadpleegd in november 2014)

Met zowel het veldbezoek als de literatuurstudie is inzicht verkregen in het mogelijk voorkomen van beschermde planten en dieren. De resultaten hiervan zijn opgenomen in dit rapport.

1.4 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 gaat in op de huidige en toekomstige situatie in het plangebied. In hoofdstuk 3 is toegelicht aan welke wettelijk kaders getoetst wordt. Nadere uitleg over de Flora- en faunawet is opgenomen in bijlage 2. In hoofdstuk 4 vindt de toetsing van de effecten van maatregelen aan de Flora- en faunawet plaats. Hoofdstuk 5 geeft de conclusies en aanbevelingen weer. In hoofdstuk 6 treft u een overzicht aan van de gebruikte literatuur.

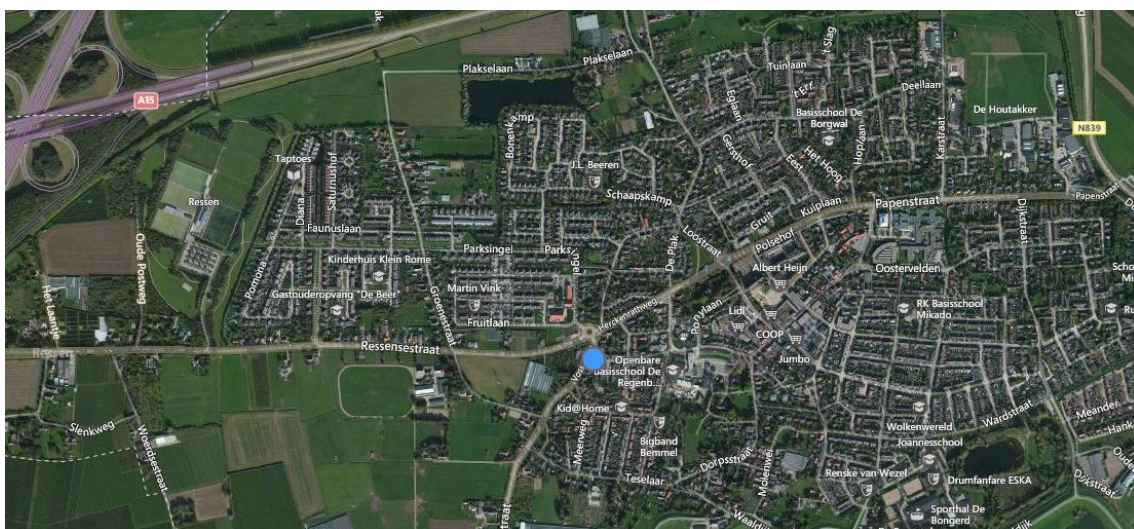
2

Beschrijving plangebied en ingreep

2.1 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1.1 LIGGING

Het plangebied ligt aan de westzijde van de bebouwde kom van Bemmelen (figuur 1). De locatie is bestemd als dorpsinbreiding. Het plangebied wordt aan alle kanten omsloten door woningen en wegen. De tuinen van de omliggende woningen vormen de grenzen van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied (blauwe stip) aan de westkant van Bemmelen (Bron: bing maps).

2.1.2 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Op dit moment bestaat het plangebied (Figuur 2) uit een bedrijfsruimte in het midden met daaromheen hoofdzakelijk verharding, een gebouwtje met twee garages, aangeplant groen langs de randen (bomen en struiken) en een stuk gemeentelijk groen. De bedrijfsruimte is momenteel bewoond via een antikraak regeling.

Figuur 2. Plangebied (rood aangegeven) binnen de bebouwing van Bemmelen.

2.2 VOorgenomen Ruimtelijke IngrepEN

De voorgenomen ruimtelijke activiteit, namelijk de bouw van woningen, bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Het slopen van de huidige bedrijfsruimte;
- Het verwijderen van (een deel van de) begroeiing;
- De bouw van 10 woningen.
- Het nieuw inrichten van de buitenruimte binnen het plangebied

3

Wet- en regelgeving

3.1 FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet kan dan ook belangrijke consequenties hebben voor ruimtelijke plannen. Een uitgebreidere beschrijving van de Flora- en faunawet is te vinden in bijlage 2.

3.2 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Rijntakken met een afstand van ongeveer 400 meter tot de planlocatie. Tussen het plangebied en deze polder ligt 400 meter bebouwd gebied en de Waaldijk. Externe invloed door de bouw van woningen in het plangebied is door de afstand en lokale aard van de werkzaamheden en effecten dan ook niet te verwachten. Daarnaast heeft het plangebied, bebouwde kom, geen functie voor soorten die aangewezen zijn voor de Rijntakken zoals verschillende watervogels (grauwe gans, kolgans, kleine zwaan) en weidevogels (grutto, wulp, kievit). Toetsing van de maatregelen aan de Natuurbeschermingswet is daarom niet aan de orde.

3.3 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) en grenst er ook niet aan. Toetsing op basis van dit beleidskader is daarom ook niet nodig.

4

Toetsing aan de flora en faunawet

4.1 AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN

4.1.1 VAATPLANTEN

Het grootste deel van het plangebied is verhard. Het deel dat niet verhard is, is ingeplant met onder andere ruwe berk, diverse coniferen, hartbladige els en laurierkers. Tussen de verharding is veel opslag van braam, stinkende gouwe, brandnetels en fijnstraal te vinden. Dit duidt ook dat het hier om een voedselrijke situatie gaat.

Het perceel gemeentelijk groen bestaat uit vlier, laurierkers, braam, fijnspar, verwilderde tuinplanten, en opslag van iep, ruwe berk en esdoorn. Veel groen is spontaan opgekomen doordat al jarenlang geen beheer heeft plaatsgevonden. Braamstruiken zijn in een deel van het perceel meer dan een meter hoog. Geen van de aangetroffen plantensoorten is beschermd of als bedreigde soort opgenomen op de Rode Lijst. Het is gezien de aanwezige vegetatie en het stedelijk karakter niet waarschijnlijk dat beschermde en bedreigde planten in het gebied een groeiplaats hebben.

4.1.2 VOGELS

De opgaande begroeiing rondom het terrein is geschikt als broedplaats voor verschillende algemene soorten broedvogels. Er zijn geen bomen aangetroffen met holtes of jaarrond beschermde nesten. De bebouwing is niet geschikt als broedplaats voor soorten als huismus en gierzwaluw. De verwachting is dat in het gebied alleen vogelsoorten broeden die algemeen voorkomen binnen het stedelijk gebied.

4.1.3 ZOOGDIEREN

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt alleen een geschikt habitat voor algemeen beschermde zoogdieren (tabel 1 Flora- en faunawet) als konijn, egel en diverse muizensoorten.

Gezien de staat van het gebouw en het ontbreken van holtes en ruimtes in muren of daken lijkt het zeer onwaarschijnlijk dat marterachtigen in (of rond) het gebouw een verblijfplaats hebben. Hiervan zijn tijdens het veldbezoek ook geen sporen aangetroffen. Andere grondgebonden beschermde zoogdiersoorten zijn in het gebied niet aangetroffen of te verwachten.

Vleermuizen

De bedrijfsruimte heeft een plat dak, dat langs alle kanten goed afgedicht is middels een kunststof strip. Er zijn daardoor in het pand geen geschikte holtes of ruimtes waar vleermuizen zouden kunnen verblijven. Het betonnen vierkante gebouwtje op het terrein is eveneens geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen als verblijfplaats. Wel is het zeer goed mogelijk dat de opgaande begroeiing (langs de randen)

door vleermuizen uit de omgeving van het plangebied gebruikt wordt als vliegroute of als foerageergebied.

4.1.4 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

In (de directe nabijheid van) het plangebied komt geen open water voor, waardoor het niet waarschijnlijk is dat er voortplantingsplaatsen van amfibieën aanwezig zijn. Wel kan het plangebied dienen als overwinteringsbiotoop van algemene amfibiesoorten.

Gezien het stedelijk karakter en het ontbreken van geschikte biotopen zijn reptielen niet in het gebied te verwachten.

4.1.5 VISSSEN

Door het ontbreken van permanent water in het plangebied is deze soortgroep afwezig.

4.1.6 ONGEWERVELDEN

Waarneming.nl meldt geen beschermde dagvlinders en overige ongewervelden in het plangebied. Het plangebied bevat geen geschikt habitat voor beschermde insecten en ongewervelden. Deze soorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving, die ontbreken in het plangebied.

4.2 MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN

De ingrepen met mogelijk gevolgen voor beschermde soorten zijn:

- Bouwwerkzaamheden door de aanleg van woningen, de sloop van de bestaande bedrijfsruimte, verwijderen van de inrichting van de buitenruimte en het verwijderen van enkele struiken en bomen.
- De bouw van de nieuwe panden en nieuwe inrichting van de buitenruimte zoals bestrating en kabels en leidingen

De mogelijke gevolgen van de ingrepen voor beschermde soorten zijn:

- Indien wordt gewerkt tijdens het broedseizoen kunnen vogels die broeden in en nabij het plangebied verstoord worden. Nesten kunnen hierbij verloren gaan en individuen omkomen.
- Bij de sloop en bouwwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën omkomen.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden na zonsondergang en voor zonsopkomst kunnen foeragerende en migrerende vleermuizen worden verstoord.
- Indien permanente verlichting aanwezig op het terrein kan het foerageergebied van vleermuizen worden verstoord. Er is echter voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen aanwezig in de omgeving.

De mogelijke negatieve effecten zijn afgezet tegen de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Niet alle effecten op (beschermde) planten en dieren zijn in strijd met de Flora- en faunawet. Alleen wanneer de effecten vallen binnen de algemene verbodsbepalingen van artikel 8 t/m 12 is sprake van een dreigende overtreding. De onderstaande tabel is weergegeven welke mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren strijdig zijn met de verbodsbepalingen, indien geen voorzorgsmaatregelen worden genomen en de gevolgen niet worden gemitigeerd.

Tabel 1 Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Soortgroep	Soorten	Mogelijke overtreding/effect
Vogels	Algemeen voorkomende broedvogels	Vernietigen van nesten (art. 11) Doden of verwonden van dieren (art. 9)
Zoogdieren	Konijn, egel, algemeen voorkomende muizen, zoals huismuis en huisspitsmuis (Tabel 1)	Vernietigen van holen en/of verblijfplaatsen (art. 11) Doden of verwonden van dieren (art. 9)
	Vleermuizen (Tabel 3, bijlage IV)	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11)
Amfibieën	Bruine kikker, kleine watersalamander, gewone pad (Tabel 1)	Doden of verwonden van dieren (art. 9) Vernietigen van overwinteringsbiotoop (art. 11)

Voor schade aan alle aanwezige soorten geldt de zorgplicht (zie bijlage 2).

4.3 VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN SCHADE

In de onderstaande paragraaf is een aantal aanvullende maatregelen en uitvoeringsvoorschriften opgenomen waarmee de negatieve gevolgen voor in het wild voorkomende beschermde soorten planten en dieren zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen. Deze maatregelen vloeien voort uit opgestelde soortenstandaards van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en eerder goedgekeurde gedragscodes.

Werk met betrekking tot de periode van uitvoering als volgt:

- Voorkom altijd schade aan broedvogels. Werk buiten het broedseizoen (buiten half maart-half juli).
- Bij werkzaamheden één kant op werken, zodat dieren de gelegenheid krijgen te ontkomen.
- Het aantal en de breedte van de werkpaden wordt zo beperkt mogelijk gehouden, om zo min mogelijk holen te vernielen en dieren te verstoren of te doden.
- Terreindelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden zo min mogelijk betreden.
- Zorg er bij de inrichting van het terrein voor dat er geen verlichting aanwezig is die tot verstoring kan leiden op vleermuizen. Dit kan door het terrein 's nachts niet te verlichten of door vleermuisvriendelijke (amberkleurige) verlichting te gebruiken. Lichtbronnen kunnen worden afgeschermd om uitstraling naar de omgeving te voorkomen.
- Let vanuit de algemene zorgplicht continu op aanwezigheid van al dan niet beschermde dieren tijdens de werkzaamheden. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond c.q. onnodig aangetast (bij planten) worden. Wanneer een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, neem dan passende maatregelen of schakel de hulp van een ecooloog in.

Verdere aanbeveling:

- Bij de inrichting van het plangebied worden de bestaande bomen en struiken gespaard en geïntegreerd in de nieuwe woonwijk.
- Werk bij het aanbrengen van nieuwe beplanting met inheemse gebiedseigen beplanting.

4.4 MOGELIJKHEDEN VOOR VRIJSTELLEN EN ONTHEFFING

Op de hierboven geconstateerde (mogelijke) overtredingen van algemene verbodsbepalingen kunnen vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden van toepassing zijn. Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens de schade beperkende maatregelen kan het grootste deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. De Flora- en faunawet biedt mogelijkheden om uitzonderingen te maken op de verbodsbepalingen, in de vorm van vrijstelling, werken met gedragscodes of ontheffingen. De onderstaande tabel geeft aan welke vrijstellingen en ontheffingen van toepassing zijn, indien de werkzaamheden worden uitgevoerd met inachtneming van het hierboven uitgewerkte ecologisch protocol.

Tabel 2. Beschermingsniveau van beïnvloede soorten.

Beschermingsniveau Flora- en faunawet	Beïnvloede soorten	Verbodsbepalingen	Ontheffing
Soorten met algemene vrijstelling (Tabel 1), algemene zorgplicht is van toepassing.	Konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en algemeen voorkomende muizen	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden of verwonden van dieren (art. 9)	Vrijstelling ontheffing
Soorten van Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn (Tabel 3): geen ontheffing mogelijk op basis van belang j ¹	Vleermuizen	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11)	Mitigerende maatregelen zijn aan de orde. Geen ontheffing benodigd.
Alle voorkomende broedvogels: geen ontheffing mogelijk op basis van belang j	-	Verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en/of 10)	Geen ontheffing mogelijk, mitigatie is aan de orde.

¹ Belang j: De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

5

Conclusie en aanbevelingen

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- In en rond het plangebied komen beschermde soorten van de Flora- en faunawet voor. Het gaat om algemeen voorkomende zoogdieren en mogelijk ook algemeen voorkomende amfibieën. Mogelijk wordt het gebied ook als foerageergebied voor gebouwbewonende vleermuizen gebruikt.
- Door naleving van de maatregelen (zie paragraaf 4.3) kunnen de negatieve effecten grotendeels voorkomen of beperkt worden.
- Niet alle schade is te vermijden, waardoor mogelijk voor enkele zoogdieren en amfibieën van Tabel 1 verbodsbepalingen worden overtreden. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling.
- Voor alle in dit gebied voorkomende soorten blijft de zorgplicht (bijlage 2, artikel 2) gelden. Aan deze zorgplicht wordt voldaan door tijdens de uitvoering de maatregelen uit paragraaf 4.3. op te volgen.
- Indien er andere ruimtelijke ingrepen gaan plaatsvinden anders dan de beschreven ingrepen, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan het wettelijke kader. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

Aanbevelingen

- Bij de inrichting van het plangebied worden de bestaande bomen en struiken gespaard en geïntegreerd in de nieuwe woonwijk.
- Werk bij het aanbrengen van nieuwe beplanting met inheemse gebiedseigen beplanting.

6

Literatuur

- ARCADIS (2004). Quicksan Flora- en faunawet hof van Ambe – Bommel. Meuwsen Betuwe Vastgoed B.V. Kenmerk: 110301/OF4/3L9/001295/LE/.
- Ministerie van Economische Zaken. 2014.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&topic=documenten>. Datum inzage: november 2014.
- Provincie Gelderland. 2014. EHS Kaarten
- Reptielen, Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland (RAVON): verspreidingskaarten amfibieën en reptielen: www.ravon.nl (geraadpleegd in november 2014).
- Waarneming.nl. Waarnemingen van flora en fauna (geraadpleegd in november 2014)
- Zoogdiervereniging. Verspreidingskaarten zoogdieren: www.zoogdiervereniging.nl (geraadpleegd in november 2014).
- Bing maps.nl (geraadpleegd in november 2014)

Bijlage 1

Impressie plangebied

Figuur 3. Toegangsweg naar het plangebied vanaf de Bosweistraat.

Figuur 4. Verharding met daartussen opslag van jonge bomen en kruiden. Dit deel is hondenuitlaatweide van de bewoners van het pand.

Figuur 5. Het huidige bedrijfspand links dat gesloopt wordt.

Figuur 6. Garageboxen naast het huidige bedrijfsgebouw met daaromheen verharding

Figuur 7. Het plein aan de achterkant van het gebouw wordt intensief gebruikt door de inwoners en de aanwezige honden

Figuur 8. Het perceel gemeentelijk groen al zeker enige jaren niet meer beheerd.

Figuur 9. Ingeplante struiken langs de randen van het terrein zoals hier links de laurierkers.

Figuur 10. Zijkant van het bedrijfsgebouw (rechts). Op de achtergrond het stuk gemeentelijk groen, onderdeel van het plangebied.

Bijlage 2

Wettelijk kader Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 en 2013 aangescherpt. Deze aanscherping is in onderstaande uitleg opgenomen.

Algemene zorgplicht

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, op basis van hun intrinsieke waarde. In artikel 2 van de Ffwet staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. Deze algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

De Algemene Zorgplicht is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Er bestaat geen wettelijke sanctie op overtreding. Wel kunnen activiteiten door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Flora- en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hieronder genoemd.

Algemene verbodsbepalingen Flora- en faunawet (artikelen 8 t/m 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zonder juiste ontheffing of het nemen van mitigerende maatregelen kan leiden tot handhaving van de AID of DLG. Zij kunnen proces-verbaal

opmaken en het werk stilleggen. Overtredingen van de Flora- en faunawet worden beschouwd als 'economisch delict' en kunnen als zodanig ook beboet worden.

Vrijstelling en ontheffingen

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van EZ goedkeuring gegeven aan de mitigerende maatregelen, of is het mogelijk van de minister van EZ ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het "Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten", kortweg genoemd "Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten". Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels die hier niet genoemd worden omdat ze niet van belang zijn.

Beschermingscategorieën AMvB artikel 75 Flora- en faunawet

Categorie: Tabel 1 – Algemene soorten

Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10.

Tabel 2 – overige soorten

Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie- en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10.

Tabel 3 – Soorten van bijlage 1 van de AMvB

Voor volgens art 75 lid 6 bij AMvB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
 - dwingende reden van groot openbaar belang;
 - ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin van de beschermde soort);
 - andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling: bescherming van flora en fauna, veiligheid van luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade of overlast en bestendig gebruik.

Tabel 3 – soorten op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn

Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij:
 - dwingende reden van groot openbaar belang²;
 - andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling: bescherming van flora en fauna, veiligheid van luchtverkeer, volksgezondheid of openbare veiligheid.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt er voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing is;
- er tevens sprake is van één van de volgende belangen:
 - bescherming van flora en fauna;
 - veiligheid van luchtverkeer;
 - volksgezondheid en openbare veiligheid.

Door het ministerie kan een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Een dergelijke goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Inzake het behoud van verblijfplaatsen wordt de beschikking alleen afgegeven indien de functionaliteit van verblijfplaatsen niet in het geding is én als deze niet worden verstoord (art. 11).

Voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen kan slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing worden verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan wordt aan het bovenstaande criteria. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vallen.

Binnen de groep van vogels zijn er soorten waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen, en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

² Nb: voor deze groep kan er geen ontheffing worden verleend op basis van het belang “ruimtelijke ontwikkeling en inrichting”. Volgens de AMvB kan dit wel, echter recente uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is.

Tabel 3. Categorieën broedvogels.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders, nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

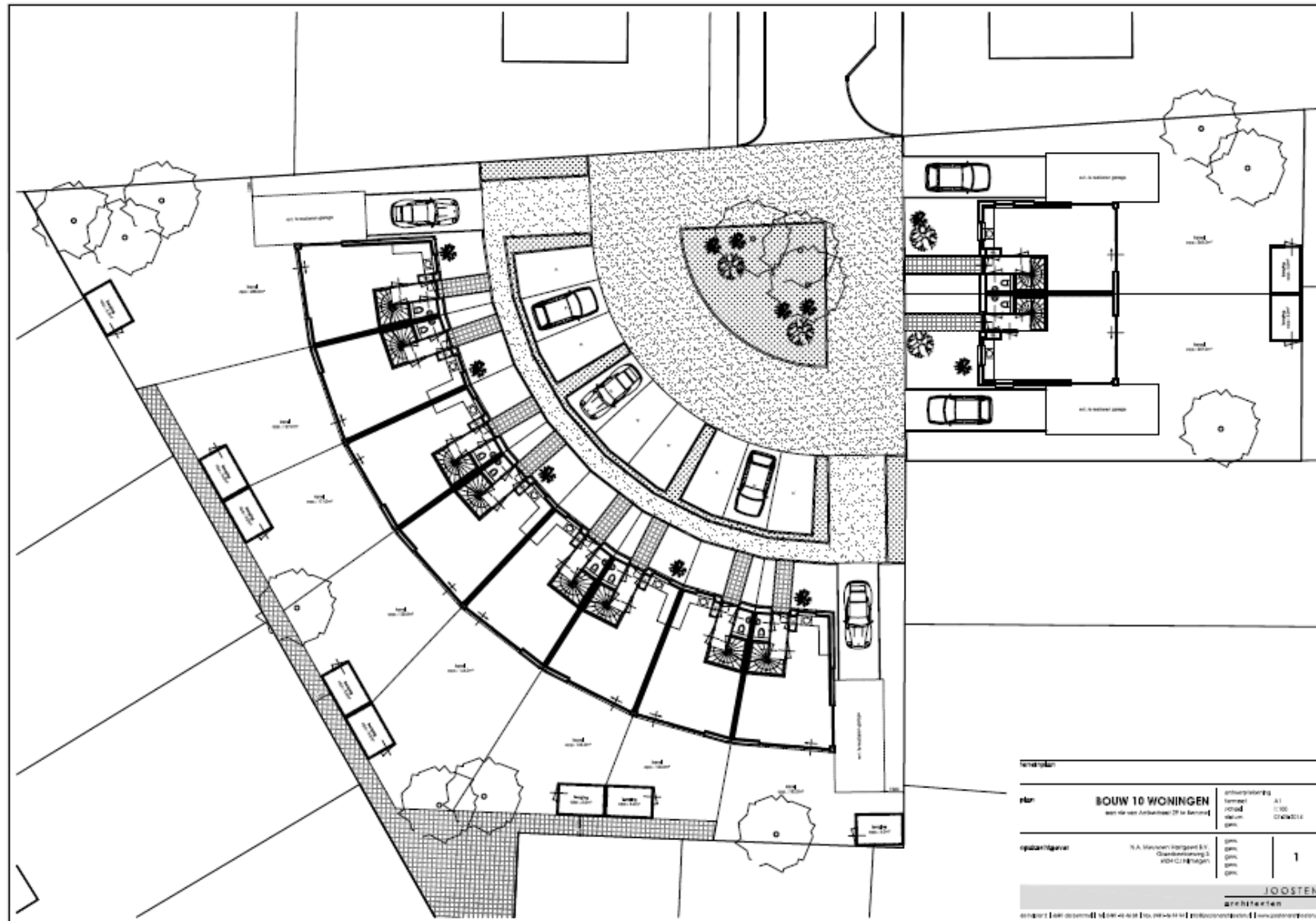
Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck³. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Plicht om vooraf te toetsen

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk. In figuur 1 is een stroomschema opgenomen met de stappen die moeten worden doorlopen indien beschermde inheemse soorten aanwezig zijn.

³ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Bijlage 3 Plankaart

Colofon

QUICKSCAN NATUURWETGEVING VAN AMBESTRAAT 29 TE BEMMEL

OPDRACHTGEVER:

N.A. Meuwsen vastgoed B.V.

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

B. van den Dries MSc.

GECONTROLEERD DOOR:

L.M. Hamelink MSc

VRIJGEGEVEN DOOR:

L.M. Hamelink MSc

16 december 2014

078171072:A.1

ARCADIS NEDERLAND BV

Het Rietveld 59a

Postbus 673

7300 AR Apeldoorn

Tel 055 5815 999

Fax 055 5815 599

www.arcadis.nl

Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.